

Archivum 9/5

16 orvost kellett foglalkoztatni, mert - mint mondtam - a gyermekvédelem

Az Istitut for Public Administration téli konferenciája.

Az angol közigazgatástudományi intézet ez év februárjában tartotta szokásos téli összejövetelét, E.M.H.Lloyd elnöklete alatt. A konferencia témaköre a család és az állam viszonyának vizsgálata volt: vajjon a családvédelmi intézkedések csak a család felbomlásának folyamatát lassítják, vagy pedig elősegítik a család oly típusának kialakulását, amely a XX.század társadalmában is megállja a helyét.

A. Massey "Egészségügyi szolgálat és a család" címmel tartott előadást. Az egészségügyi szolgálatnak a csecsemő- és gyermekvédelmi intézményei állanak szoros kapcsolatban a családdal. A csecsemővédelem terén jelentős lépést jelent az 1936.évi Midwives Act, amelynek értelmében a községek kötelesek szakképzett ~~a~~ szülés- és óvónőket alkalmazni. Helyes a megoldása az iskolaorvosi szolgálatnak is /Education Act, 1907 /, csak gondos propaganda útján ki kellene mélyíteni a szülőknek az iskolaorvosokkal való kapcsolatát. Az egészségügyi szolgálat terén a propagandának más vonatkozásban is felbecsülhetetlen értéke van: különösen a táplálkozás és lakás kérdéseiben a felvilágosítás új feladatokat ró az egészségvédelmi szolgálatra.

A gyermekvédelem jelenlegi megoldásának két nagy hiányossága van: a csecsemőkort már elhagyott, de még nem iskolaköteles /1-6 éves/ és az iskolavégzett ~~gyermekvédelem~~, de még nem biztosításkötelezett gyermekek állandó egészségügyi szolgálatának kérdése. A megoldás a társadalombiztosításnak /National Health Insurance/ a kiterjesztésében kínálkozik.

Az előadó a házi orvosokkal szemben a közszolgálatban ál-

ló orvosok mellett foglal állást, mert - mint mondja - a gyakorló magánorvosnak érdeke a betegség, míg az egészségügyi szolgálat állandóan fizetett orvosának a betegség megelőzése áll inkább érdekében.

A második előadó: A. L. Hutchinson a közoktatás és a család kapcsolatait vizsgálta. A közoktatásban az állam részvétele a politikai berendezettség kérdése: sokkal mélyebb az állami beavatkozás a diktatúrákban, mint a demokratikus államokban. Angliában a közoktatásügy alaptörvénye, az 1921. évi Educational Act a konzervatív és liberális pártok kompromisszumaként jött létre. Elismeri ugyan a köz elemi népoktatási kötelezettségét a községek terhére, de csak olyan gyermekek részesülnek ingyenes oktatásban, akiknek családjai az iskoláztatási kötelezettséget nem képesek elviselni. Igaz ugyan, hogy a törvény csak minimumot szab meg és a helyi közületeknek módjukban van ezt a minimumot emelni, - amint meg is teszik. De ennek a szabályozásnak a helyi közületek hatáskörébe való utalása az oktatás egységes voltának a hátrányára szolgál.

Az 1936. évi Educational Act felemelte az iskolaköteles kort a 15-ik életévig. De ez alól kivételt enged minden gyermeknek, aki már ~~14~~ 14 éves korában kereső foglalkozáshoz jut. Ennek az a következménye, hogy a legfelső osztályba csak a keresetre alkalmatlan, másodrendű emberanyag jut.

Megoldatlan a nagyvárosokhoz kapcsolódó falusias jellegű külterületek ifjuságának iskoláztatási kérdése: a látogatandó iskolák a központban fekszenek s ez erősen érinti a külterületek lakosságát.

A családnak jelentős tehermentesítését jelentik a kisdedívók és az elmaradott szellemi képességű gyermekek szanatórium-

jellegű oktatóintézetei, úgy hogy ezek számának szaporítása kívánatos.

A szociális szolgálatoknak a család életében játszott szerepével foglalkozott a konferencia záróelőadása. P. Ford a munkásosztály helyzetét vizsgálva a munkabér kettős funkciójából indult ki. A munkabér egyrészt az illető munkának a piacon kialakult díjazása, másrészt az az összeg, amelyből a munkásnak el kell tartania ~~családját~~ magát és családját. A család szempontjából a legsúlyosabb hátrány, hogy a munkabér nincs tekintettel az eltartottak számára, vagy nem létezik. Ez a tény az ipari forradalom következménye és jövedelemeloszlási rendszerünk súlyos hibája. Az állam szociális szolgálatára hárul a feladat, hogy ezt a hátrányt lehetőleg csökkentse.

Az első családvédelmi feladat a munkásosztály biztonságának növelése: a szociális biztosítás kiterjesztése. A munkanélküli segély intézményét nem helyesli, e helyett munkaalkalmakat kell teremteni. Viszont ez csak akkor lehetséges, ha az állam a munkakörök kiválasztásába beleavatkozik, hogy az egyik munkaterületen feleslegessé vált munkások más ~~szakmában~~ rokonszakmában legyenek elhelyezhetők.

A jövedelemelosztásnak új alapokra való helyezése azonban nem szükséges. Ezen a téren a fejlődés jó irányban halad: a produktivitás emelkedik, viszont az eltartottak relatív száma csökken.

Az államnak az általános szociális szolgálatoknál jelentősebb mértékben kell támogatásban részesíteni a családos munkásokat. Kívánatos lenne átfogó szociális kódex alkotása a családvédelmi szempontok figyelembevételével.

Az előadások általánosságban azt a felelet adják az alapkérdésre, hogy a családok fennmaradása a társadalom egyetemes érdeke és a családvédelmi intézmények biztatást jelentenek, hogy a család

jelenlegi krízise helyes irányban oldódik meg.

A nyári konferencia előkészületei már megtörténtek.

A júliusban, Bristolban tartandó összejeövetel témaköre hármass:

1. A kikötőigazgatás, 2. Szociális irányok a falukérdésben, 3.

A közszolgálatra való előkészítés kérdése.

Benárd Aurél.